

צפע - מסוק הקרב הראשון של חיל-האוויר הישראלי

Bell AH-1 Cobra The First Attack Helicopter in the Israeli Air Force

סיוון התשע"ה • 6/2015

לחוממי הטיסת השתתפו במלחמות ובמבצעים רבים, שהבולטים בהם - המבצע שבו חולץ מושה הקרב הטיס יש אבירם, שנשא את מטוסו עם רון ארד בשמי לבנון באוקטובר 1986; ובמבצע "כחול וחום", שבו חולצו באופן הירואי לחוממי גולני במבצע שהסתבר לבנון בדצמבר 1988. בשני המבצעים האלה מסוק ה"צפע" שימש לא רק מסוק תקיפה אלא גם מסוק חילוץ, שבו חולצו הלוחמים על מגלשו.

במהלך השנים נפלו כמה מלחוממי הטיסת בקרב ובאיומים, וזכרם מלווה את חיל האוויר עד היום.

סמל נחש הצפע המunter את גוף המסוק מהוות את סמל הטיסת, והאימרה הידועה שלויותה אותה מאז ומתמיד לקוצה מספר קהלה, י, ח: "פּוֹרֶץ גָּדָר יַשְׁכָּנוּ נַחַשׁ".

רס"ן (מ') אסף, מלחומי הטיסת

הARIO של המסוק והר המצודה נעשה על-פי צלמיים של צלם התעופה שי פינקלמן.

לאחר מלחמת יום הכיפורים וכאחד מלוחמותיה, עלה צורן מהותי ברכישת של מסוקי תקיפה שיסייעו לכוחות הרגלים והשריון בלחמת היבשה. ב-11 באפריל 1975 הגיעו מארה"ב לבסיס תל-נוף שיישה מסוקי קרב חדשים מדגם "קוברה" AH-1. למסוק הענק השם "צפע", וב-13 במאי 1975 בוצעה טיסת הבכורה בישראל. בסוף 1977 הוקמה טיסת מסוקי הקרב הראשונה - טיסת 160, ובשנת 1979 עברה הטיסת למשכנתה הקבועה בבסיס פלמחים.

טבילת האש המשמעותית הראשונה של הטיסת הייתה בלחמת לבנון הראשונה, ומאז ובמשך ארבעה עשורים היא נטלה חלק בפעולות הבטחוניות השוטפת של מדינת ישראל.

במהלך השנים חברת BELL האמריקנית ייצרה סדרות מתקדמות יותר של מסוק "קוברה", ובישראל אף הותקנו עליו אמצעי לחימה ומערכות ניווט ותצפית מתקדמות יותר; אך מאפייניו הכלליים נשארו דומים לאורך כל הימים - המסוק צר מאוד (90 ס"מ בסה"כ), אורכו 13.6 מ', וגובהו 4.1 מ'. נתונים אלו אפשרו למסוק ה"צפע" להיות כמעט בלתי נראה בשדה הקרב, ובה בעת - זריז ובעל כוח אש יעל מואוד.

לחוממי צוות האוויר הם אלו שהיו למשך השנים את המרכיב העיקרי בטיסת 160 (ולאחר מכן גם בטיסת האחות - טיסת 161). הם הציגו ברוח לחימה, אחוות ורעות, שאפיינו את הטיסת. סמל שטי הטיסות נראים בשובל הבול לצד סמל חיל האוויר.

Bell AH-1 Cobra

The First Attack Helicopter in the Israeli Air Force

After the Yom Kippur War, it was clear to the IDF that new attack helicopters must be acquired in order to assist infantry and armored forces in ground warfare.

On April 11, 1975 six new Bell AH-1 Cobra helicopters arrived at Tel Nof airbase from the US. The helicopter was called "Tzefa" (viper in Hebrew) and the first flight in Israel was conducted on May 13, 1975.

In late 1977, the first squadron of attack helicopters was established – Squadron 160, and in 1979 the squadron moved to its permanent home at Palmachim airbase.

The squadron participated in major combat for the first time during the First Lebanon War and over the next four decades it has taken part in Israel's ongoing security efforts.

Over the years, the American Bell Helicopter company has manufactured more advanced series of the Cobra helicopter and in Israel even more advanced weapons navigation and observation systems were installed. Regardless of the many avionic improvements, the helicopter's physical dimensions have remained similar throughout the years – the aircraft is very narrow (90 cm in total) and only 13.6 meters long and 4.1 meters high. These characteristics have allowed the "Tzefa" to be nearly invisible on the battlefield in addition to being agile and carrying very efficient fire power.

The aircrew has always been the key component of Squadron 160 (and later its sister squadron – Squadron 161). Crewmembers have excelled in their fighting spirit, comradery and friendship, all of which characterize the squadron's atmosphere. The symbols of both squadrons appear on the stamp tab alongside the IAF symbol.

The squadron aircrew has participated in many wars and operations, including the operation in which pilot Yishai Aviram, who ejected from his plane along with Ron Arad while flying over

Lebanon in October 1986, was rescued on the battlefield, and Operation "Blue and Brown" in which Golani warriors were heroically rescued in an operation that went awry in Lebanon in December 1988. In both of these instances, the "Tzefa" served not only as an attack helicopter, but also as a Search and Rescue (SAR) helicopter, extracting warriors on its skids.

A number of the squadron's aircrew have fallen over the years in battle and training, and the IAF bears their memory to this day.

The cobra that appears on the body of the helicopter serves as the symbol of the squadron and the well-known saying that has accompanied it since its inception is taken from the Book of Ecclesiastes (10:8): He who breaches a stone fence shall be bitten by a snake.

Major (res) Assaf, Squadron aircrew member

The illustration of the helicopter and Masada is based on photos by aerial photographer Shay Finkelman.

Issue:	June 2015	הנפקה:
Stamp Size (mm):	40 x 30 mm	מידת הבול (מ"מ):
Plate:	987	לוח:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבלים בגיליון:
Method of printing:	Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	Microtext	סימן אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: